

РОЗДІЛ 6. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ
ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИINFORMATION TECHNOLOGIES AS A MEANS OF INTENSIFICATION
OF LEARNING ENGLISH LANGUAGE

Стаття присвячена одній з актуальних проблем вивчення англійської мови серед школярів і студентів України – чи є використання інформаційних технологій під час вивчення англійської мови допустимим, чи краще використовувати лише стандартні методи вивчення мови, такі як підручники. Зокрема, розкривається сутність таких понять, як інформаційні технології, дистанційне навчання, самоорганізована діяльність. Основна увага зосереджується на теоретико-методичних засадах розвитку інформаційних технологій під час вивчення англійської мови серед студентів і школярів. У статті підкреслюється необхідність вдалого й адекватного поєднання традиційних освітніх методів і сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Наводяться приклади використання ІКТ у навчальному процесі порівняно із традиційними методами. Наголошується на необхідності автоматизованого контролю знань студентів. Завдяки використанню ІКТ при вивченні англійської мови створення індивідуального способу навчання стає можливим. Авторки досліджують потенційні можливості використання електронної пошти, електронних навчальних ресурсів, інформаційних сайтів Інтернет-мережі, онлайн-тестів та Інтернет-проектів у навчальному процесі. Акцентовано увагу на значних перевагах технологій під час дистанційного навчання (постійному доступі до інформації, значно менших витратах на навчання, можливості консультації із викладачем у зручній для кожного час, посиленні ролі та збільшенні частки самостійної роботи студента тощо). Також висвітлюються проблеми, з якими можуть зіткнутися університет, школа, студент, викладач, учні під час освітнього процесу у виді дистанційного навчання. Описані переваги та недоліки освітніх платформ, проведений порівняльний аналіз і визначений список найкращих програм (платформ) для мотивування студентів до вивчення іноземної мови. Надалі планується проведення серії навчальних семінарів для викладачів і вчителів на тему «Як правильно використовувати новітні освітні технології?» та «Чому інформаційно-комунікаційні технології кращі, ніж традиційні методи освіти».

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, традиційні освітні методи, інтернет, іноземна мова, освітня платформа.

The article is devoted to one of the current problems of learning English among schoolchildren and students of Ukraine – the use of information technology in learning English is acceptable or it is better to use only standard methods of learning the language such as textbooks. In particular, the essence of such concepts as information technologies, distance learning, self-organized activity is revealed. The main attention is focused on the theoretical and methodological principles of information technology development during the study of English among students and pupils. The article emphasizes the need for a successful and adequate combination of traditional educational methods and modern information and communication technologies (ICT). Examples of the ICT use in the educational process in comparison with traditional methods are given. The need for automated control of students' knowledge is emphasized. Thanks to the use of ICT in the study of English, the creation of an individual way of learning becomes possible. The authors explore the potential use of e-mail, e-learning resources, Internet information sites, online tests, and Internet projects in the learning process. Emphasis is placed on the significant advantages of technology during distance learning (constant access to information, much lower learning costs, the ability to consult with the teacher at a convenient time for each, strengthening the role and increasing the share of independent student work, etc.). The problems that may be faced by the university, school, student, teacher, pupils during the educational process in the form of distance learning are also covered. The advantages and disadvantages of educational platforms are described, a comparative analysis is conducted and a list of the best programs (platforms) for motivating students to learn a foreign language is determined. In the future, it is planned to hold a series of training seminars for teachers on "How to use the latest educational technologies?" and "Why information and communication technologies are better than traditional methods of education".

Key words: information and communication technologies, traditional educational methods, Internet, foreign language, educational platform.

УДК 811.133.1'255.4 (045)
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/27.39>

Кузнєцова А.С.,
асистент кафедри іноземної філології
Київського національного університету
культури та мистецтв

Коваленко А.Є.,
асистент кафедри іноземної філології
Київського національного університету
культури та мистецтв

Постановка проблеми в загальному вигляді.

Нині гостро постає питання дистанційного навчання, адже Україна і світ переживають важкі часи у зв'язку з пандемією Covid-19. Саме тому тема нашої статті є дуже актуальною, адже всім

вчителям і викладачам необхідно вигадувати нові шляхи, як зацікавити, захопити студента / учня до навчання, коли ти не бачиш його очей і не розумієш, що йому / їй цікаво. Насправді ж інформаційні технології можна використовувати не тільки

як засіб інтенсифікації вивчення англійської мови, але й для модернізації освітнього процесу. Тема інформаційних технологій під час навчання дуже популярна серед науковців, адже ми живемо у XXI ст., і технології вже наступають нам на п'ятки. Відмінними рисами сучасного суспільства є впровадження інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) у всі сфери життя, що вимагає від усіх людей готовності до використання ІКТ. У зв'язку з цим важливим аспектом є інформатизація освіти. Використання ІКТ під час освітнього процесу значно полегшує й урізноманітнює навчання студентів і школярів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Науковий підхід до вивчення різних типів ІКТ ми можемо побачити в О.І. Агапової, А.О. Кривошеєва, А.С. Ушакова [1]. Саме ці науковці розглянули три типи розвитку комп'ютерних технологій [1, с. 35–38]. Вивчення та залучення ІКТ в освітній процес дослідили такі науковці, як Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркіна [8], Т.И. Голубева, С.О. Репина [2].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Досі невирішеною частиною загальної проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій є питання, що краще:

- змішаний тип навчання, тобто використання ІКТ і традиційних засобів навчання;
- використання лише традиційних освітніх методів (навчання у класі, підручники, дошка, крейда);
- використання лише ІКТ (електронні освітні платформи, такі як Moodle, Google Classroom та ін.).

Мета статті полягає у відкритті нових засобів навчання як способу мотивації до вивчення англійської мови. На основі мети були поставлені такі завдання:

- зрозуміти, який тип навчання найбільше заохочує і стимулює студентів до вивчення англійської мови;
- розказати про популярні освітні сайти та платформи для вивчення англійської мови;
- довести користь від використання ІКТ не лише для студентів, а і для викладачів.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні діти / студенти не можуть уявити свій день без гаджетів, нових пристроїв та інтернету. Саме тому необхідно вводити ІКТ у навчання, адже діти використовують інтернет щодня, вони розуміють його переваги. Нам залишилося показати переваги Інтернету у навчанні. Як це може відбуватися?

Для учнів шкіл / гімназій / ліцеїв рекомендується під час уроків використовувати не лише підручники, ознайомчі матеріали друкованого типу, але й відео-, фотоматеріали. Наприклад, сьогодні дітям набагато цікавіше буде дивитися на табличку на екрані, на фото або на відео, ніж у підручнику. На жаль, дитина сприймає підручник вже як негативний об'єкт, а Інтернет – як позитивний.

Використання Інтернет-технологій передбачає збільшення контактів, дає можливість обмінюватися соціокультурними цінностями, посилено вивчати іноземну мову, подолати комунікативний бар'єр, розвивати творчий потенціал.

Отже, ресурси Інтернет можна застосовувати:

- для пошуку необхідної інформації учнями в рамках проектної діяльності;
- для самостійного вивчення іноземної мови;
- для розвитку творчого потенціалу учнів;
- для самостійної підготовки до ДПА, ЗНО;
- для дистанційного вивчення іноземної мови під керівництвом педагога;
- для пошуку необхідного матеріалу під час підготовки до уроку, позакласного заходу.

При навчанні граматиці, наприклад, дуже ефективним є використання схем, таблиць, графіків, діаграм, малюнків і різних способів їх проєкції (таких як інтерактивна дошка, екрани персональних комп'ютерів, роздруківка на принтері). Використання комп'ютерних технологій можливе при вивченні практично будь-якої теми. Із вдалим оформленням, використанням схем і таблиць, голосовим супроводом матеріал буде сприйматися легше і швидше, адже буде задіяна велика частина рецепторів. Меншими стануть витрати часу на занятті, оскільки зникне необхідність записування матеріалу на дошці. За наявності домашніх персональних комп'ютерів у всіх учнів матеріал можна буде зберігати на цифрових носіях (CD-, DVD-дисках, flash-картах) і переносити на ПК. Досить часто виникає проблема «незнання написання» будь-якого слова, а при використанні комп'ютерних технологій така проблема повністю відпадає.

Комп'ютер може бути ефективно використаний для ознайомлення з новим лексичним матеріалом, новими зразками висловлювань. На етапі закріплення і застосування сформованих знань, умінь і навичок комп'ютер може бути використаний у найрізноманітніших комунікативних завданнях і ситуаціях з урахуванням особистісних особливостей учнів. Він може створювати оптимальні умови для успішного освоєння програмного матеріалу, забезпечуючи достатнє і посилене навантаження для всіх учнів.

Які ж існують найпопулярніші освітні сайти та платформи для вивчення англійської мови? Всі знають про освітню платформу Moodle, але не всі – про Google Classroom, безкоштовний веб-сервіс для навчальних закладів з метою спрощення створення, поширення і класифікації завдань безпаперовим шляхом. Основна мета сервісу – прискорити процес поширення файлів між педагогами та здобувачами освіти. Може використовуватися вчителями й учнями у школах або у закладах вищої освіти викладачами та студентами [12]. Google Classroom має додаток на теле-

фоні, зручний у користуванні як для учнів / студентів, так і для викладачів / учителів.

Сайт <https://test-english.com/> чудово підходить для перевірки знань учнів / студентів шляхом тестування. Має підрозділи для перевірки навичок: читання, письма, аудіювання та знань із граматики.

Використання ІКТ це не лише допомога студентам, додаткова мотивація для них, але й спосіб полегшення перевірки завдань для викладачів, тому що більшість освітніх платформ є автоматизованими, тож бали можливо прорахувати автоматично, а не вручну.

Висновки. При плануванні використання навчальних комп'ютерних програм і засобів мультимедіа при вивченні як іноземної мови, так і інших дисциплін, необхідно враховувати такі аспекти:

- як вплине ця програма на мотивацію студентів, на їхнє ставлення до предмету, підвищить чи знизить інтерес до нього (наприклад, через важкі, незрозуміло сформульовані вимоги);

- наскільки програма відповідає загальній спрямованості курсу;

- чи сприяє програма кращому засвоєнню матеріалу, чи виправданий вибір запропонованих завдань, чи правильно подається матеріал;

- чи раціонально сплановані заняття із застосуванням комп'ютера та нових інформаційних технологій, чи достатньо надається часу для виконання самостійних робіт;

- чи всі мають навички роботи на комп'ютері.

Частою помилкою при використанні комп'ютерних технологій у процесі навчання є постійне сидіння учнів у комп'ютера. Потрібні різноманітні форми навчальної діяльності. Це і фронтальна робота щодо актуалізації знань, і групова або парна робота учнів по оволодінню конкретними навчальними вміннями, і дидактичні ігри, усні та письмові завдання. Всі вони повинні бути скомпоновані таким чином, щоб комп'ютер ставав не самоціллю, а лише логічним і дуже ефективним доповненням до навчального процесу.

Необхідність застосування нових інформаційних технологій у всій системі освіти і під час навчання іноземної мови зокрема – це нагальна вимога сьогодення. Маються на увазі не лише сучасні технічні засоби та нові форми і методи

викладання, а й абсолютно новий підхід до процесу навчання, який допомагає реалізувати принцип інтерактивного, комунікативно-орієнтованого навчання, забезпечує індивідуалізацію і диференціацію з урахуванням особливостей учнів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Агапова О.И. О трех поколениях компьютерных технологий обучения в школе. *Информатика и образование*. № 2. 1994. С. 34–40.

2. Голубева Т.И., Репина С.О. Применение информационных технологий в обучении иностранному языку. Оренбург : ГОУ ОГУ, 2004. 167 с.

3. Девтерова З.Р. Информатизация обучения и самостоятельная деятельность студентов при обучении иностранному языку в ВУЗе. *Интернет-журнал научных публикаций аспирантов и докторантов*. 2010. URL: <http://www.jurnal.org/articles/2010/ped43.html>.

4. Захарова І.Г. Інформаційні технології в освіті : навчальний посібник. Москва : Видавничий центр «Академія», 2003. 192 с.

5. Касьянова В.П. Использование новых технологий при обучении иностранному языку на начальном этапе. *Актуальные вопросы современной педагогики* : материалы Междунар. науч. конф. Уфа : Лето, 2011. С. 129–132. URL: <https://moluch.ru/conf/ped/archive/18/672/>.

6. Коломінова О.О., Роман С.В. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі. *Іноземні мови*. № 2. 2010. С. 40–47.

7. Маслюк Ю.А. Проблемы использования информационных та комунікаційних технологій у навчальній діяльності. *Інновації в освіті*. № 1. 2006. С. 117–123.

8. Полат Е.С. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования. Москва : Издат. Центр «Академия», 2007. 368 с.

9. Пометун О.І., Пирожено Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : науково-методичний посібник / за ред. О.І. Пометун. Київ : Видавництво А. С. К., 2004. 192 с.

10. Сысоев П.В., Евстигнев М.Н. Создание авторских учебных Интернет-ресурсов по иностранному языку. *Интернет-журнал «Эйдос»*. 2008. URL: <http://www.eidos.ru/journal/2008/0516-4.html>.

11. Gryshchenko Y. Motivating Potential of Online Professional Courses in Studying English at Technical University. *Archive*. 2017. Vol. 6. № 1. P. 102–106.

12. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Google_Classroom.